

בס"ד. ש"פ ויגש, ז' טבת, ה'תשכ"ט

(הנחה בלתי מוגה)

ויגש אליו יהודה¹, ואיתא על זה בהמאמר שנאמר לפני מאה שנה² [דאף שהוא רק קיצור מד"ה ויגש אליו יהודה³, הרי בקיצור ישנו כל האריכות, ובפרט שהקיצור עצמו הוא ארוך], שנתבאר בזהר⁴ שזהו"ע סמיכת גאולה לתפלה (כדלקמן).

ובהקדים דהנה פסוק זה בא לאחרי כל אריכות הסיפור אודות השתלשלות המאורעות שהביאו לירידת יעקב למצרים, כמארז"ל⁵ ראוי הי' יעקב אבינו לירד למצרים בשלשלאות של ברזל, אלא שמצד חסדו של הקב"ה היתה ירידתו ע"י השתלשלות המאורעות הנ"ל. וכמו"כ גם לגבי יוסף, שמכירתו וירידתו למצרים היתה באופן דלמחי' שלחני אלקים לפניכם⁶. והנה, הגם שאין מקרא יוצא מידי פשוטו⁷, הרי ח"ו לומר שהתורה ענינה סיפורי מעשיות, וכדאיתא בזהר⁸ תוארים מבהילים (גוואלדיקע תוארים לגריעותא) על מי שאומר שענין התורה הוא סיפורי מעשיות, אלא התורה היא נצחית⁹, ותורה מלשון הוראה¹⁰, וכדברי כ"ק מו"ח אדמו"ר¹¹ שאורייתא היינו אור ייתא, שהתורה ממשכת אור בהנהגת האדם, ועד שנעשית הוראה לכל אחד ואחד, וכידוע שמעשה אבות סימן לבנים¹², והפירוש בזה הוא לא רק כמ"ש הרמב"ן בפירושו על התורה¹³ שזהו סימן כללי לכללות ישראל בכל דור ודור, אלא זהו גם סימן לכל אחד ואחד באיזה אופן יעבוד עבודתו, גם בהיותו בחוץ לארץ ובזמן הגלות, אלא, שבזמן הזה ענינים אלו הם רק ברוחניות, וכשיבוא משיח ויגמור את הגלות ויתחיל את הגאולה, כפסק הרמב"ם¹⁴ שמשיח

(10) ראה רד"ק לתהלים יט, ח. ספר השרשים להרד"ק ערך ירה. גו"א ר"פ בראשית בשם הרד"ק. וראה זח"ג נג, ב.
(11) ספר השיחות תש"ד ריש ע' 116.
וראה לקו"ש ח"כ ע' 271 ואילך.
(12) ראה תנחומא לך ט. ב"ר פ"מ, ו.
(13) לך יב, ו. שם, י. יד, א. תולדות כו, א. שם, כ. וישלח לב, ד. ס"פ ויחי.
(14) הל' מלכים פי"א ה"א. שם ה"ד.

(1) ריש פרשתנו.
(2) ד"ה ענין הגשת יהודה ליוסף תרכ"ט (סה"מ תרכ"ט ע' טז).
(3) לשון כותרת המאמר.
(4) ח"א ריש פרשתנו (רה, ב).
(5) שבת פט, ב.
(6) פרשתנו מה, ה.
(7) שבת סג, א.
(8) ח"ג קנב, א.
(9) תניא רפי"ז.

יקבץ נדחי ישראל, אזי יומשכו הענינים גם בגשמיות. וע"פ כל הנ"ל צריך להבין, מהו ענין הגשת יהודה ליוסף בעבודה בנפש האדם. ועל זה מביא בהמאמר, שנתבאר בזהר שזהו"ע סמיכת גאולה לתפלה.

(ב) והענין בזה, דהנה, יוסף הו"ע הגאולה, שהרי על ידו היתה הגאולה מהרעב, כמ"ש כי למחי' שלחני אלקים לפניכם, ובפרט כפי שהענין הוא ע"פ קבלה, כמבואר בהמאמר, שיוסף הוא בחי' צדיק עליון שנקרא גואל, כמ"ש¹⁵ אם יגאלך טוב יגאל, וטוב בגימטריא י"ז, וקאי על יוסף, כמ"ש¹⁶ יוסף בן שבע עשרה שנה. ויהודה הוא בחי' תפלה דשמו"ע, כי יהודה הוא מלשון הפעם אודה את ה'¹⁷, והודאה הוא בחי' ביטול¹⁸, והן הן בחי' ההשתחוואות שבשמו"ע, וגם בלידת יהודה כתיב¹⁸ ותעמוד מלדת, ועמידה (אין עמידה אלא תפלה¹⁹) הוא בחי' ביטול²⁰. והענין בזה, דהנה, בהתחלת התפלה אומרים הודו להוי' גוי', ואח"כ פסוקי דזמרה, ברכות ק"ש וק"ש, עד שמגיעים לשמו"ע. והנה, הענין דפסוד"ז הוא ההתבוננות בפרטי הענינים דמה רבו מעשיך ה'²¹ ומה גדלו מעשיך ה'²², שעי"ז בא לידי התפעלות כו'. ובברכות ק"ש ההתבוננות היא בענין עבודת המלאכים, השרפים וחיות הקודש, ברעש גדול כו', ובק"ש נעשה הענין דואהבת והשמרו לכם, שהו"ע אהבה ויראה, שכל זה הוא באופן של התפעלות הלב מצד ההשגה כו', שזהו"ע דבינה ליבא²³. ואח"כ באים לשמו"ע, שהו"ע העמידה בביטול גדול, כעבדא קמי מרי²⁴, עד שמתבטל ממציאותו לגמרי (ער ווערט אויס מציאות), שזהו ענינו של יהודה. וכיון שיוסף הו"ע הגאולה ויהודה הו"ע התפלה (שמו"ע), הרי ענין הגשת יהודה ליוסף הו"ע סמיכת גאולה לתפלה, וכדאיתא במדרש²⁵ בענין הגשת יהודה ליוסף שעז"נ²⁶ אחד באחד יגשו ורוח לא יבוא ביניהם, וכן הוא בגאולה ותפלה, שאין מפסיקין בין גאולה לתפלה.

(ג) אך צריך להבין, הרי בגאולה ותפלה הסדר הוא שסומכים גאולה לתפלה (ולא תפלה לגאולה), וכיון שיוסף ענינו גאולה ויהודה

15) רות ג, יג.	כ, ג. ובכ"מ.
16) וישב לו, ב.	21) תהלים קד, כד.
17) ויצא כט, לה.	22) שם צב, ו.
18) ראה תו"א ויצא כג, א. ויחי מה, א.	23) תקו"ז בהקדמה (יז, א).
ובכ"מ.	24) שבת י, א.
19) ברכות ו, ב. כו, ב.	25) ב"ר פצ"ג, ב.
20) ראה תו"א וישב כט, ב. לקו"ת נשא	26) איוב מא, ח.

ענינו תפלה, הי' צריך יוסף לגשת ליהודה, ע"ד סמיכת גאולה לתפלה, ולמה נגש יהודה אל יוסף, שזהו ע"ד סמיכת תפלה לגאולה.

(ד) **ולהבין** זה צריך להקדים תחילה הענין דלכה דודי לקראת כלה פני שבת נקבלה²⁷ (כמנהג ישראל לומר זה בכל ליל שבת²⁸).

דהנה ידוע²⁹ שענין השבת הו"ע התפלה של כל ימות השבוע, והיינו, דכשם שענין התפלה הוא העלי' מלמטה למעלה, כמ"ש³⁰ סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה, ואיתא בזהר³¹ סולם דא צלותא, כמ"כ ענין השבת הו"ע עליית העולמות מלמטה למעלה. וכשם שענין התפלה הו"ע הביטול (כנ"ל), הנה כן הוא גם בשבת, דשבת הוא מלשון שביתה, שאסור במלאכה, שזהו"ע הביטול³². אמנם, כדי שיוכל להיות העלי' מלמטה למעלה, צריך להיות נמשך הכח על זה מלמעלה. וזהו שכנס"י אומרת להקב"ה לכה דודי לקראת כלה פני שבת נקבלה, היינו, שבכדי שיוכל להיות הענין דכלה, שהו"ע הכליון והעלי' מלמטה למעלה, הנה בשביל זה צריך להיות לכה דודי לקראת כלה, שהו"ע ההמשכה מלמעלה לכנס"י שנקראת כלה, ועי"ז יוכל להיות הכליון והעלי' מלמטה למעלה, כמבואר ענין זה בלקו"ת³³ ובדרושי אדמו"ר האמצעי³⁴ ובאור התורה³⁵ באריכות.

וזהו ג"כ ענין סמיכת גאולה לתפלה, שכדי שיוכל להיות ענין העלי' דתפלה, צריך להיות נמשך הכח על זה מלמעלה, שזהו"ע סמיכת הגאולה. ועד"ז ביוסף ויהודה (שענינם הוא גאולה ותפלה), שכדי שיוכל להיות ענין העלי' דתפלה (ענינו של יהודה), צ"ל תחילה נתינת כח מלמעלה, והו"ע ההמשכה מיוסף (שענינו גאולה), שזהו מ"ש בסוף הפרשה שלפנ"ז³⁶ אודות גביע הכסף שהטמין יוסף באמתחת בנימין, דהנה, בנימין הוא צדיק תחתון³⁷, וענין גביע הכסף הו"ע האהבה, כידוע שכסף הו"ע האהבה, וכמ"ש בתניא³⁸ שכסף הוא מלשון נכסוף נכספתה לבית

(27) בהבא לקמן — ראה סה"מ תרכ"ט

צז, א). ס"ע כח ואילך.

(34) סידור עם דא"ח ריא, ג.

(28) ראה שער הכולל פי"ז ס"ז. וש"נ.

(35) ראה קיצורים לד"ה והי' מידי חודש

(29) ראה לקו"ת בהר מא, א.

הנ"ל באוה"ת בראשית ח"א כה, א. ברכה

(30) ויצא כח, יב.

ע' א'תצט. וראה אוה"ת בלק ע' תתקנ"ג.

סוכות ע' א'תשמא.

(31) זח"א רסו, ריש ע"ב. ח"ג שו, ריש

(36) מקץ מד, ב ואילך.

ע"ב. תקו"ז תמ"ה (פג, א).

(37) ראה זח"א קנג, ב. תו"א תרומה פ,

(32) ראה תו"א לך לך יב, ב. לקו"ת שם

ד.

מב, ד. ובכ"מ.

(38) פ"נ.

(33) ד"ה והי' מידי חודש בחדשו (ברכה

אביך³⁹, והיינו, שיוסף המשיך ופעל בבנימין ענין האהבה לאלקות⁴⁰. והו"ע האהבה המסותרת שיש בכאו"א מישראל, שזהו שיוסף הטמין את גביע הכסף, היינו שהאהבה אינה בהתגלות, שאינו מרגיש את האהבה, אלא היא אהבה מסותרת. וטעם הדבר⁴¹, לפי שבנשמות הבינונים ולמטה מזה אי אפשר שתהי' האהבה בגילוי, כדי שלא תהי' מזה יניקה לסט"א ח"ו, והיינו, דכיון שהרע הוא עדיין בגילוי אצלם, לכן יכול להיות שהאהבה תהי' בענינים זרים ח"ו, ולכן צריכה להיות האהבה בהעלם דוקא, שהו"ע אהבה מסותרת. ולאחרי שישנה המשכת האהבה מלמעלה, אזי יכולה להיות העלי' מלמטה למעלה שבתפלה.

(ה) **וזהו** ויגש אליו יהודה, והיינו, שהגשת יהודה ליוסף הו"ע התפלה עצמה, שבאה לאחרי הקדמת סמיכת גאולה לתפלה, שהו"ע המשכת האהבה המסותרת מלמעלה (גביע הכסף שהטמין יוסף, שענינו גאולה), שבזה נכללים כל הדרגות כו', אלא שהם עדיין בהעלם. ועי"ז נעשה אח"כ ענין ההעלאה מלמטה למעלה, שזהו ויגש אליו יהודה, שהו"ע העלי' דיהודה עד שמתעלה למדריגת יוסף.

וזהו ג"כ מ"ש בהפטרה דפרשה זו⁴², ואתה גו' קח לך עץ אחד וכתוב עליו ליהודה גו' ולקח עץ אחד וכתוב עליו ליוסף גו' וקרב אותם אחד אל אחד לך לעץ אחד והיו לאחדים בידך, ויתירה מזה, שיהודה יתעלה למדריגה נעלית יותר ממדריגת יוסף, שזהו שמסיים⁴³ ודוד עבדי נשיא להם לעולם. וזהו גם הענין דמעשה גדול שיהי' לעתיד לבוא⁴⁴, כאשר יהי' דוד עבדי נשיא עליהם לעולם, כביאת משיח צדקנו, יבוא ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו, בגאולה האמיתית והשלימה בקרוב ממש.

(42) יחזקאל לו, טז"ז.

(43) שם, כה.

(44) מאמרי אדה"ז תקס"ז ע' שט. ע' שיז. אוה"ת ריש פרשתנו. ועוד.

(39) ויצא לא, ל.

(40) ראה ד"ה ואת גביעי גביע הכסף במאמרי אדמו"ר האמצעי מקץ ע' רצה ואילך. אוה"ת מקץ שמג, א.

(41) ראה לקו"ת מסעי צ, א ואילך.